

PREGÓ DE LA LLUM 1982

pronunciat al Saló del Consistori de la Casa
de la Ciutat, de Manresa, el dia 1 de febrer

per

ENRIC MAÑOSAS i BARRERA

Edició patrocinada per la

CAIXA D'ESTALVIS DE MANRESA

**II.ltre. Sr. Alcalde, digníssimes autoritats,
junta de la Santíssima Trinitat,
administradors de les festes,
senyores i senyors,**

Quan l'amic Juli Sanclimens, en representació de l'Agrupació Cultural del Bages, que ell presideix, em va encarregar que pronunciés el Pregó de les Festes de la Misteriosa Llum d'enguany, vaig restar uns moments, us ho prometo, en la més pura perplexitat. Francament, no m'ho esperava... Tot seguit, però, vaig reaccionar i li vaig dir que sí, que acceptava i que moltes gràcies per l'honor que em feia i que tots vosaltres em concediu... i aquí em teniu, aquí em veieu i aquí m'escolteu!

Déu vulgui que sigui capaç de dir-vos coses que resultin interessants per a vosaltres; coses adients al fet, religiós i popular alhora, de la Llum. Espero que les meves paraules tinguin també algun sentit positiu a favor de les Entitats catalanes i que, al mateix temps, siguin portadores d'una mica d'originalitat, cosa tanmateix ben difícil, després de tants i tants pregoners il·lustres que m'han precedit.

Però abans de dir-vos el què i el com... abans d'encetar el meu modest però sentit pregó, deixeu-me que us digui que ara, aquí, m'hi trobo molt bé; perquè em sento a casa, entre els veïns de l'escala, i els amics de sempre. Els del carrer i els de l'escola. Amistat que hem mantingut. Crec que aquesta llei d'afecte també m'autoritza avui a parlar-vos i alleugereix el pes de la meva gosadia. Ja sé prou bé que és una qüestió d'honor i de confiança, que estimo sincerament, i que de cap manera voldria defraudar.

Em recordo molt bé del pregó de la Llum i de la sensació que em feia allò del pregoner. Me l'imaginava un home savi —sens dubte deu haver-ho estat moltes vegades— encimbellat intel·lectualment, enjoiada la seva veu de belles paraules i sobretot —santa innocència— coneixedor dels secrets del Misteri; del nostre personal Misteri de la Llum.

Jo, en la meua infància i en els primers anys de l'adolescència, em creia que quan fóra gran també entendria els Misteris... Potser tots de joves ho hem pensat... Allò que no podia passar pel meu senderi, és que un dia i per la gràcia d'una entitat carregada d'amics —l'Agrupació Cultural del Bages—, em trobaria vivint aquest moment d'avui, tan ple d'emoció per a mi i que acudiria a la vostra cita, sense haver arribat a entendre aquesta qüestió tan apassionant dels Misteris, potser perquè els Miracles i els Misteris no s'arriben a entendre mai per la via dels anys i dels estudis, si no tenim la sort de topar-nos en el nostre camí, com diu el poeta, “amb una ala d'àngel, ben visible, que ho aclareixi tot”.

Aquesta ala d'àngel aclaridora dels enteniments, amics de Manresa, és allò que jo i vosaltres i la història de la salvació, en diem en termes seriosos: la Fe, i en semàntica popular “COPS DE LLUM”.

Cops de Llum que, el qui els rep i els accepta amb bona consciència i amb la major innocència possible, és capaç d'entendre-ho tot. Fins els Misteris i els Miracles. Perquè el Cop de Llum és una cosa o un fet si voleu, amb molt impacte personal, però molt humil, que ens fa contemplar allò que ens sembla inexplicable de fora estant, sense passar-ho pel sedàs complicat i egoista del nostre enteniment. Es a dir, és una mena de bufetada il·luminada, que ens desinfla les nostres exigències de lògica i de comprensió raonada i ens posa un punt de meravellosa confiança i seguretat davant del fet inexplicable pels mecanismes de la raó.

Cop de Llum i de Fe que tal vegada puguin resultar sinònims.

Però, abans de prosseguir, em cal dir també, que a més de la cita dels amics que ja he anomenat, m'ha donat coratge per afrontar aquesta situació tan efusiva en què em trobo, pensar i saber d'una manera certa, que puc acreditar davant vostre la meua perenne fidelitat a Manresa, conservada a ultrança; i qui sap si encara més, el fet genuí i autèntic d'haver nascut aquí a casa, concretament al Passeig de Pere III, ara fa justament cinquanta cinc anys.

En fer un balanç de situació enfront d'aquest compromís a complir, he sentit el pes de la responsabilitat i el temor que em produïen les meves, més aviat escasses possibilitats, en relació amb allò que es mereix Man-

resa i tots vosaltres, i he acusat també la por de les meves incapacitats i limitacions; però, val a dir-ho, també he percebut l'impuls del meu entusiasme i les ganes de dir-vos, amb una bona voluntat els meus pensaments.

Amb aquest bagatge tan efímer, però tan valuós i —diguem-ho també— tan escàs avui de la bona voluntat, em sotmeto doncs, a la vostra generosa clemència.

En començar, demanava alguna originalitat a la meua paraula. Quina pot ser aquesta originalitat?

No ho sé, benivolguts compatricis. Allò que sí us puc avançar, és que els mots que porto escrits, no ho són solament en el paper. També els porto impresos a l'ànima i me'ls han dictat la pròpia experiència, el propi camí de la vida recorregut, que, dia a dia, i al llarg dels anys, han anat marcant amb signes definitius el meu "credo personal". Us puc ben prometre que en aquestes conviccions, de les quals us parlaré, sense vanitats ni humilitats personals, m'hi sento totalment identificat, i encara que la forma d'expressar-les serà més en la línia del sentiment que de l'intel·lecte, hi sento projectada una gran part de les coses essencials de la vida humana, per la defensa de les quals seria capaç de qualsevol sacrifici.

Quins són, doncs, aquests pensaments?

En primer lloc, vull parlar-vos de les Entitats. Aquestes petites associacions, tan abundoses al nostre país, Catalunya, moltes vegades amb una vida econòmica sensiblement precària: Centres excursionistes, Orfeons, Agrupacions teatrals, Grups de Dansa Popular, Foment de la Sardana... Entitats creades a l'impuls d'una determinada necessitat, política, social, religiosa o, com en el nostre cas, d'esplai en les seves vessants artística o de cultura i sempre recolzades en algunes persones, freqüentment poques, que han estat l'ànima en l'empenta fundacional, en la seva creació, i unes altres, normalment poques també, que menen la continuïtat i el manteniment de l'esperit que les va informar el primer dia.

Dones i homes, ben sovint humils, conreadors d'alguna de les arts o dels ideals motivadors de l'Entitat i amb una capacitat creadora i organitzativa singulars que, sempre amb un gran altruisme, han dedicat els millors anys de la seva vida i els seus més grans esforços personals en aquesta construcció primer i posterior supervivència.

Però, aquest fet, que ha estat analitzat repetidament i que tots coneixem, tot i ésser essencial i digne d'un gran respecte, per a la vida de la nostra cultura, dels nostres esdeveniments socials, polítics i religiosos i fins de les nostres hores de lleure i d'esplai, no tindria major importància si s'acabés aquí. Es a dir, en ésser únicament instruments vàlids per a possibilitar l'existència dels nostres Centres i de les nostres Agrupacions.

Això, com us dic, no tindria major importància, tot i tenir-ne molta, si, en paral·lel no es produís l'espectacle lluminós i educatiu que vull expressar-vos i que ha constituït en mi una vivència personal, extreta i rebuda de la pròpia Entitat, el 75 aniversari de la qual commemorem avui. Aquest fenomen, és l'empremta tènue i dèbil primer i definitiva i vigorosa després que aquests grups de persones, homes i dones del nostre país, unides per un ideal o per una afecció comunes, reben en el fons de la seva personalitat humana, moral i psíquica, i que al llarg dels anys es desenvoluparà d'una manera generosa i sòlida. Jo us diria que, aquestes Entitats, utilitzant potser termes inadequats, però crec que clars i expressius "imprimeixen caràcter" als que s'hi apropen; i això s'aconsegueix, més que per la pròpia col·lectivitat identificada i unida, que també ajuda molt a assolir-ho, per les persones que fan caminar l'Entitat amb el seu mestratge, quan a la pròpia facultat de dirigir s'hi ajunta la seva vocació de servei, a vegades practicada d'una manera àdhuc inconscient, però que així i tot, malgrat aquesta manca de coneixement directe del seu missatge, aquest —el missatge— es va produint i es transmet d'una manera directa per l'exemple edificant del seu treball a favor de l'ideal.

Voldria repetir i dir aquí, una vegada més i com un senzill homenatge, que això que dic és una vivència que s'ha consolidat en mi, i que la dec a persones que no vull citar, per evitar lamentables oblits, pertanyents a aquella Agrupació Manresana de Folklore, continuadora l'any 1939 del Foment de la Sardana i de l'Esbart Manresà de Dansaires i que avui segueix amb tot l'esclat en l'Esbart Manresà de l'Agrupació Cultural del Bages.

Tot i que el meu cas no té més vàlua que la certesa del fet, em dóna força i seguretat per dir que quan aquesta projecció es produeix, es realitza una simbiosi meravellosa entre mestre i deixeble, entre apòstol i seguidor, entre líder i militant que fa fructificar els gèrmens d'identificació en l'obra comuna i genera l'entusiasme creador i motivador de les capacitats individuals d'entrega. Es produeix la transferència, com en una lí-

nia de sang, i ens transmet l'herència de les virtuts que com a poble poseïm.

¶ Volia arribar a dir-vos allò que ja va dir fa anys el mestre Amadeu Vives que "l'entusiasme és la sal de l'ànima" i que l'entusiasme i la il·lusió ho vivifiquen tot.

I vull afirmar-vos també, que tot això que dic, no són solament paraules més o menys belles, que es diuen en moments de colpidora eufòria, sinó que això és totalment cert i evidentment vàlid a nivell individual i col·lectiu. I que la nostra terra en té exemples al llarg de la seva història però, sobretot, en té de ben recents: la restauració i recuperació del fet català, han reclamat i requereixen encara esforç, sacrifici, hores d'acció... Que aquesta recuperació és difícil i que cal molt seny i molt amor per aconseguir-la. Que ens convenen, si voleu, homes amb capacitat per l'heroisme definitiu, com hem tingut sempre. Però que encara més, ens són indispensables aquestes aportacions, menys heroiques, però en tot cas dignes, fidels i vocacionals al servei de les estructures modestes que són les nostres Entitats i que forgen i desvetllen l'entusiasme en els joves i mantenen el coratge de les generacions més adultes, tot possibilitant l'experiència totalment viscuda per la nostra generació, per poder reeixir, i de poder-nos afirmar en el més trist dels silencis.

Aquests homes, estimats amics, que vosaltres i jo coneixem.

Als que ens han deixat, avançant-nos en el camí, els agraiem avui el testimoni del seu abrandament estusiasta i la germinació que feren en nosaltres de la seva "fusta", teia encesa de catalanitat.

Als que segueixen avui, al front d'aquesta acció esgotadora, d'una manera incansable, també la nostra paraula d'encoratjament.

A tots donem gràcies per dotar-nos de credencials autèntiques, de cultura genuïnament nostra. I també els donem gràcies per proveir-nos en el passat i avui, de motivacions responsables, ennoblidores i serenes, engendrades en la joventut i consolidades en el patrimoni espiritual de cada u.

Directius, socis i membres de l'Agrupació Cultural del Bages, rebeu vosaltres, junt amb aquest agraïment, una paraula d'enhorabona, i de felicitació per la festa que celebrem, per l'herència que heu recollit i pel preuat tresor que guardeu zelosament.

Són 75 anys d'història en la vida cultural, en la tradició i en els costums de Manresa i la seva comarca.

